

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.61/2025/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Gunyecz Zoltán, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. november 25.
Az ügy tárgya: emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények
Terheltek: terhelt1
Elsőfok: Kaposvári Törvényszék, 15.B.5/2020/42/III., ítélet, tárgyalás,
2020. december 17. (Jogerő: 2020. december 17.)
Másodfok: -
Az indítvány előterjesztője: terhelt1 terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész:

A Kúria az emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kaposvári Törvényszék 15.B.5/2020/42/III. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Kaposvári Törvényszék a 2020. december 17. napján kihirdetett 15.B.5/2020/42/III. számú ítéletével terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki emberölés büntettének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c), d), f) és i) pont], közveszély okozása büntettében [Btk. 322. § (1) bekezdés], lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés,

(2) bekezdés b) pont bb) alpont], lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) és bc) alpont] és 2 rendbeli lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) és bf) alpont]. Ezért őt – mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül – 10 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 63.350 forint erejéig vagyoneklkobzást rendelt el. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről. Az elsőfokú bíróság ítélete 2020. december 17. napján jogerőre emelkedett.

[2] **II.** A bíróság jogerős, a vádról rendelkező határozata ellen terhelt1 terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § a) és b) pontjára alapítottnak, hivatkozva egyúttal a bűncselekmény téves minősítésére – Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont – és kérve a vele szemben kiszabott büntetés enyhítését.

[3] A terhelt indítványában kifejtette, hogy az alapjeljárásban kirendelt védője félrevezette, mert védője javaslatára tett beismerő nyilatkozatot az előkészítő ülésen és fogadta el az ügyészi indítványban foglaltakat, valamint emiatt mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, azonban a védő nem tájékoztatta arról, hogy ennek az a következménye, hogy a bíróság a bűnössége tekintetében nem folytat bizonyítást, nem vizsgálja azt, hanem a váddal egyező határozatot hoz. Ezen túlmenően a fellebbezés lehetőségéről sem tudott. Mindezek alapján sérült a hatékony védelemhez, valamint a tisztességes eljáráshoz való joga.

[4] Előadta, hogy időközben tanulmányozta a tűzvizsgálati, valamint az igazságügyi orvosszakértői véleményeket, és azok alapján megállapítható, hogy az általa gyújtott tűz ténylegesen semmilyen módon nem veszélyeztette a sértettek életét. A tanúvallomásokra is hivatkozva tagadta a bűnösségét a terhére megállapított aljas indokból, különös kegyetlenséggel, több emberen és 14. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés büntettének kísérletében.

[5] Kifejtette, hogy ha ténylegesen a bosszú vezérelte volna, akkor nem a mellék-, hanem a főépületben gyújtott volna tüzet.

[6] Az emberölés büntettének kísérletén kívül a terhére megállapított bűncselekmények elkövetését nem vitatta.

[7] Indítványozta mindezek alapján, hogy a Kúria – részére más védő, valamint mentális állapotának felmérésére nézve igazságügyi orvos- és pszichológus szakértő kirendelését követően – mentse fel az ellene a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c), d), f) és i) pontja szerint minősülő emberölés büntettének kísérlete miatt emelt vád alól és enyhítse a vele szemben kiszabott büntetést.

[8] A Legfőbb Ügyészség a BF.108/2025/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[9] Az indítványnak a hatékony védelem hiányára vonatkozó részével kapcsolatban kifejtette, hogy a védő kötelezettségeit a hatályos büntetőeljárás törvény tételesen felsorolja, ám azok között a védői tevékenység sikeressége nem szerepel, ezért a védő eljárása és a védő tevékenysége a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható (BH 2017. 114.). Ezen túlmenően a bíróság a védő kirendelésével biztosítja a hatékony védelemhez való jogot a terhelt számára, ugyanakkor a kirendelt védő tevékenységéért nem tehető felelősség.

[10] Utalt az ügyészség arra, hogy a terhelttel szemben hozott ítélet nem a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásán, hanem a tárgyaláson felvett bizonyítás eredményén alapult arra figyelemmel, hogy a bíróság az ügyben a 2020. március 12. napján tartott előkészítő ülésen tájékoztatta a terheltet a beismerés lehetőségéről, és annak következményeiről,

azonban a terhelt ezzel a lehetőséggel nem élt. A 2020. december 17. napján tartott tárgyalásról készült jegyzőkönyv szerint az elsőfokú ítélet kihirdetése után a bíróság a terheltet kioktatta a fellebbezés lehetőségéről, ezt követően azonban úgy nyilatkozott, hogy az ítéletet tudomásul veszi.

[11] Rámutatott továbbá, hogy felülvizsgálati eljárásban a tisztességes eljáráshoz való jog megvalósulása sem vizsgálható, mert az nem szerepel a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott, az e rendkívüli jogorvoslatot megalapozó eljárási szabálysértésen alapuló okok között.

[12] A terhelt indítványának a tényállás támadására alapított részét – mely szerint a bizonyítékok értékelését sérelmezve tagadja, hogy elkövette volna a Btk.160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c), d), f) és i) pontjai szerint minősülő aljas indokból, különös kegyetlenséggel, több emberen, valamint 14. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés büntettének kísérletét – törvényben kizártnak tartotta arra figyelemmel, hogy a terhelt a bizonyítékok értékelésén keresztül az ítéleti tényállást vitatta, amire ebben a rendkívüli jogorvoslatban nincs törvényes lehetőség.

[13] Egyben utalt a Kúria BH 2021.157.I. számú eseti döntésére, és a megállapított ítéleti tényállás alapján kifejtette, hogy nem zárja ki az ölési szándék megállapítását az, hogy a terhelt nem a főépületeket gyújtotta meg, mivel jelentősége egyrészt annak van, hogy olyan tárgyakat gyújtott meg, amelyekről az általános élettapasztalat szerint tudható, hogy a tűz észlelésének hiányában az át fog terjedni arra az épületre, ahol mások tartózkodnak, másrészt pedig az éjszakai elkövetésnek van, mert erre tekintettel reálisan nem lehetett arra számítani, hogy az alvó sértettek észlelik a tüzet. Rámutatott továbbá, hogy a terheltnek a helyszínről való eltávozásából is arra lehet következtetni, hogy a magatartása következményei iránt közömbös maradt, tehát véletlenre bízta, hogy a tűz meggyújtását, majd tovaterjedését észleli-e valaki.

[14] Hivatkozott az ügyészség a BH 2012.28. számú eseti döntésre, amely szerint a bekövetkezett eredménytől függően különös kegyetlenséggel, sok ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés büntette vagy annak kísérlete megállapításának van helye, ha az elkövető a lakás általa történt felgyújtása esetén az ebből származó közveszély előidézésén túl felismeri azt is, hogy a lakástűz következtében a bent tartózkodó személy – amennyiben a tüzet időben nem oltják el vagy őt ki nem menekítik – meghalhat.

[15] Álláspontja szerint ugyancsak általános élettapasztalat, hogy a tűz kiterjedtsége egy idő után csak szakszerű oltással tartható uralom alatt, eziránti intézkedéseket pedig nem tett a terhelt.

[16] Kifejtette, hogy azt a folyamatot, amely külső beavatkozás nélkül a lakóépület meggyulladásához, ezzel összefüggésben füstmérgezés vagy égési sérülések folytán az abban alvó sértettek halálához vezethetett volna, a terhelt indította el, a halálos eredmény nem a terhelt szándéka szerint maradt el, hanem az a véletlennek – mások észlelésének, illetve a sértett kutyája jelzésének – volt köszönhető.

[17] Az ügyészség az élet elleni bűncselekmény minősítő körülményeinek megállapítását is törvényesnek tartotta arra figyelemmel, hogy a tényállás I/B. pontjában rögzítettek szerint a terhelt azért gyújtott tüzet, mert így akart bosszút állni a sértett ellene tett feljelentése miatt. A a BJD 10.030 számú döntésre utalással kifejtette, hogy a tűzhalál közismerten nagy szenvedéssel járó halálnem, ezért az ítélezési gyakorlat a különös kegyetlenséggel elkövetés alá vonja azokat az eseteket, amikor az elkövető abba belenyugodva gyújtotta fel a házat, hogy az ottlakók tűzhalált szenvedhetnek. A terhelt által felgyújtott lakóházak mindegyikében több személy lakott életvitelszerűen, így a több ember sérelmére való elkövetés sem vitás, továbbá az I/A. tényállási pontban írt cselekmény esetén a sértettek között két kiskorú

személy is volt, akiknek életkorával a sértettel való korábbi konfliktus következtében a terhelt tisztában volt. A jogerős ítéletben foglalt cselekmény tényállása szerint mindhárom tűzzel fenyegetett lakóházban a sértettek éppen aludtak, és az alvó személy sérelmére elkövetett bűncselekmény „védekezésre képtelen személy” sérelmére elkövetettként minősül a Kúria Bfv.II.71/2014/7., valamint BH 2014.325. számú eseti döntései alapján, amelyre figyelemmel a Btk. 160. § (2) bekezdés j) pontja szerinti minősítő körülmény is megállapítható.

[18] Észrevételezte a Legfőbb Ügyészség, hogy a tűz pusztító hatásának kiváltásával elkövetett rongálás és az emberölés büntetvény kísérlete valódi (heterogén) alaki halmazatban áll. Jelen esetben mind a vádirat, mind a jogerős ítéleti tényállás tartalmazta mindhárom tűz meggyújtásával okozott rongálási kár összegét, amelyik mindegyik esetben elérte a bűncselekményi értékhatárt, ezért téves az ítéleti tényállás I. pontban írt cselekmények minősítése, ez azonban nem eredményezett törvénysértő büntetést, ezért a felülvizsgálati eljárás alapját nem képezheti.

[19] Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (1) bekezdése alapján, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen a Kaposvári Törvényszék 15.B.5/2020/42/III. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.

[20] **III.** terhelt1 terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[21] 1. A felülvizsgálat azon rendkívüli jogorvoslat, melynek a Be. 648. § a)-d) pontjai alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, vagy eljárási szabálysértés miatt, vagy az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján, továbbá a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés esetén.

[22] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) pontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét, míg a b) pont ba) alpontja szerint, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével b) szabott ki törvénysértő büntetést, bb) alkalmazott törvénysértő intézkedést.

[23] A Be. 649. § (2) bekezdése szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a) joghatóság hiányában, b) a magánindítvány, a feljelentés, vagy a legfőbb ügyésznek a 4. § (9) bekezdésében meghatározott vagy a Btk. 3. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezése hiányában, c) nem az arra jogosult által emelt vád alapján, d) a 607. § (1) bekezdés b) pontjában, vagy a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel, e) a súlyosítási tilalom megsértésével, f) a specialitáson alapuló mentességnek, a törvényben meghatározott mentelmi jogon alapuló mentességnek vagy a nemzetközi jogon alapuló mentességnek a megsértésével hozta meg. Az eljárási szabálysértésen alapuló felülvizsgálati okok törvényi felsorolása kimerítő jellegű, azok köre nem bővíthető, így az azokon kívül eső indokok alapján előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapozható.

[24] A terhelt a felülvizsgálati indítványában nem jelölt meg olyan eljárási szabálysértést, amely a Be. 649. § (2) bekezdésében felsoroltak bármelyikének megfeleltethető lenne.

[25] A Kúria az iratok tartalma alapján megállapította – ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is hivatkozott az átiratában –, hogy nem az eljárás valós adatain alapszik a terhelt azon állítása, mely szerint nem kapott tájékoztatást a fellebbezés lehetőségéről. A Kaposvári Törvényszék által 2020. december 17. napján tartott tárgyalásról készített 15.B.5/2020/42. számú jegyzőkönyv 5. oldalán rögzítést nyert, az eljáró bíró a fellebbezésre jogosultaknak tájékoztatást adott a Be. 583. § (3) bekezdése, az 584. § (3) bekezdése és az 590. § (3)

bekezdésében foglaltakról, majd a fellebbezés tárgyában feltett kérdésre nyilatkoztak a fellebbezésre jogosultak akként, hogy a kihirdetett ítéletet tudomásul veszik, az ellen fellebbezést nem jelentenek be.

[26] Az eljárási szabálysértésre való egyértelműen iratellenes hivatkozás alapján pedig – amennyiben az indítvány előterjesztésének alapja nem valós, céljának elérésére ezért eleve alkalmatlan – felülvizsgálatnak nincs helye (Bfv.II.60/2021/2., Bfv.I.768/2022/3., Bfv.I.550/2023/2.).

[27] A terheltnek a kirendelt védő tevékenységével kapcsolatos kifogásai ugyancsak nem alkalmasak felülvizsgálati ok megállapítására.

[28] A Be. 3. § (1) bekezdése értelmében a terheltnek a büntetőeljárás minden szakaszában joga van a hatékony védelemhez. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott védelemhez való jog a tisztességes eljáráshoz való jog egyik eleme, aminek gyakorlati érvényesülését az EJEB is megköveteli. Az Alkotmánybíróság a 8/2013. (III. 1.) AB határozatában kimondta, követelmény a büntetőeljárásban, hogy hatékonyan érvényesüljön a terhelt védelemhez való joga.

[29] A bíróság a hatékony védelemhez fűződő jogot azzal biztosítja, hogy védőt rendel ki a terheltnek, ha nincs védője és a védelem kötelező, avagy nem kötelező, de védő kirendelését kéri. A védekezés mikéntjének megbeszélése, egyeztetése a terhelt és a védő belső ügye, amelybe a bíróságnak beleszólása a védelemhez fűződő jog természetéből következően nem lehet. A bíróság csak akkor avatkozhat a terhelt és a védő közötti viszonyba, ha a védő a terhelt érdekeivel ellentétes magatartást tanúsít, a védő ilyenkor alapvető kötelességét szegi meg, ilyen esetben a bíróságnak a védőt az eljárásból ki kell zárnia (Kúria Bpkf.II.655/2015/2.). A terhelt utóbb, felülvizsgálati indítványban nem vonhatja eredményesen kétségbe a védő tárgyalási részvételét arra hivatkozással, hogy a védő tevékenységével nem volt megelégedve, noha a védő az eljárásban védői jogosítványával élt (Bfv.II.973/2015/15.).

[30] A védő eljárását a terhelt az eljárás minden szakaszában kifogásolhatja, ezt azonban az eljáró hatóság, bíróság tudomására kell hoznia. Amennyiben a terhelt nincs megelégedve a védő eljárásával, más védő kijelölését indítványozhatja [Be. 46. § (7) bekezdés]. Ezt az indítványát még az eljárás azon szakaszában kell előterjesztenie, amelyben elégedetlensége miatt indokoltnak látja másik védő kijelölését, mivel kérelméről az a nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság dönt, amely előtt az eljárás folyamatban van.

[31] Ezen esettől eltekintve kizárólag a védő szakmai kompetenciájába tartozik, hogy mit és miként tart reálisnak és megfelelőnek a terhelt érdekei szempontjából. A bíróság nem tehető felelőssé a kirendelt védő tényleges tevékenységének a hatékonyságáért (Bfv.II.1068/2017/9.).

[32] Megjegyzi továbbá a Kúria, a terhelt azon hivatkozása, hogy a védője nem tájékoztatta őt arról, hogy mi a jogi következménye annak, ha lemond a tárgyaláshoz fűződő alkotmányos jogáról, azért sem bír jelentőséggel, mert a törvényi szabályozás szerint ez a bíróság kötelessége és az iratok alapján megállapítható, hogy ennek az ügyben eljáró elsőfokú bíróság eleget is tett.

[33] A Be. 500. § (2) bekezdése a bíróság kötelességévé teszi, hogy az előkészítő ülésre idézésben figyelmeztesse a terheltet, az előkészítő ülésen beismerheti a bűnösségét abban a bűncselekményben, amely miatt ellene vádat emeltek és a beismeréssel érintett körben lemondhat a tárgyaláshoz való jogáról, ha a bíróság a bűnösség beismerésére vonatkozó nyilatkozatot elfogadja, akkor a vádirati tényállás megalapozottságát és a bűnösség kérdését nem vizsgálja, ha pedig nem ismeri be a bűnösségét a váddal egyezően, akkor az előkészítő ülésen előadhatja a védekezése alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait, valamint

bizonyítás lefolytatását, illetve bizonyíték kirekesztését indítványozhatja, az előkészítő ülést követően a bizonyítás lefolytatására, illetve bizonyíték kirekesztésére az 520. § (1)-(3) bekezdéssel ellentétesen előterjesztett indítvány esetén a bíróság a tényállás tisztázásához nem szükséges indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja, illetve a tényállás tisztázásához szükséges indítvány eljárás elhúzására alkalmas előterjesztése miatt rendbírságot szabhat ki.

[34] A Kaposvári Törvényszék e kötelezettségének eleget tett és az előkészítő ülésen az eljáró bíró a terheltet kihallgatásának kezdetén mindezekre külön is figyelmeztette (15.B.5/2020/13. számú jegyzőkönyv 2. oldal).

[35] Ezen túlmenően iratellenesen hivatkozott a terhelt arra is, hogy a bíróság a terhelt bűnösséget beismerő és a tárgyaláshoz való jogról lemondó nyilatkozata alapján hozta meg az ügydöntő határozatát. A Kaposvári Törvényszék jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata nem terhelti beismerésen, hanem a bizonyítási eljáráson alapult, a bizonyítást a törvényszék a 2020. szeptember 2-3., 2020. október 6-8. és 2020. december 17. napjain megtartott nyilvános tárgyaláson folytatta le.

[36] Helytállóan mutatott rá a Legfőbb Ügyészség, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülését a Kúria felülvizsgálati eljárásban közvetlenül nem vizsgálhatja, mert az nem tartozik a Be. 649. § (2) bekezdésében megjelölt, felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértések közé, következésképpen felülvizsgálati indítvány erre nem alapozható (Bfv.I.1424/2022/12.). A jogalkotó a felülvizsgálati eljárásban kizárólag az egyes, a törvényben nevesített eljárási szabálysértések felülvizsgálati okként való megjelölésén keresztül biztosítja a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésén alapuló törvénysértések orvoslását.

[37] 2. A felülvizsgálat törvényben írt szabálya, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok eltérő értékelésének, eltérő következtetés levonásának, bizonyításnak nincs helye. A felülvizsgálat során nemcsak a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan.

[38] A tényálláshoz kötöttségre figyelemmel felülvizsgálati eljárásban a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével, az abban foglalt tényekkel összhangban álló tények alapján vizsgálható (BH 2025.187.).

[39] A bűnösség megállapítását, illetve a cselekmény minősítését is az irányadó jogerős ügydöntő határozat alapján kell vizsgálni. Felülvizsgálati indítvány önmagában a felülvizsgálat törvényben meghatározott okának megjelölése mellett sem alapozható az irányadó tényállás támadására, az ott megállapított tényekkel ellentétes tények állítására. Az ilyen felülvizsgálati indítvány alapján felülvizsgálati eljárás lefolytatása törvényben kizárt.

[40] A terhelt indítványában a bizonyítással, a szakértői véleménnyel kapcsolatos kifogásaival a jogerős ítéleti tényállásban írtakat, azaz a tényállást támadta, ami felülvizsgálati eljárást nem alapozhat meg.

[41] A tényállás tartalmazza, hogy a terhelt bosszúból hol és mit gyújtott meg, a tűz mennyi idő múlva terjedt volna át a lakó- illetve főépületekre és az ott tartózkodók halála emiatt mennyi idő elteltével következett volna be {15.B.5/2020/42/III. számú ítélet [9], [12]-[13], [16], [19]-[20], [22], [25], [27]-[30] bekezdései}. Emiatt a terhelt azon hivatkozása, mely szerint az általa gyújtott tűz semmilyen módon nem veszélyeztette a főépületekben lévők életét, az irányadó tényállással ellentétes tény állítása, ami felülvizsgálatot nem alapozhat meg.

[42] Helytállóan mutatott rá a Legfőbb Ügyészség, a jogerős ítélet I. pontjában rögzített tények alapján a törvényszék helytállóan állapította meg a terhelt bűnösségét és vont következtetést az ölési szándékára is.

[43] A tudati tények vitatása a jogerős ítéletben megállapított tényállás támadásának tekintendő, emiatt a felülvizsgálat kizárt (BH 2011.3.II., BH 2024.102.II.). A tudati tények ugyanis nem a jogi értékelés részei, hanem a bíróság ténymegállapító tevékenységének az eredménye. A tudati tények megállapításától elkülönítendő a megállapított tények jogi értékelése, amely a valóként megállapított fizikai és tudati tényeknek a jogi normával történő egybevetése, a törvény szövegének megfeleltetése. Ennek eredménye pedig már jogi fogalmak formájában jelenik meg.

[44] A Btk. 160. § (1) bekezdése szerint, aki mást megöl, büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést aljas indokból vagy célból, különös kegyetlenséggel, több ember sérelmére, tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére, védekezésre képtelen személy sérelmére követik el [Btk. 160. § (2) bekezdés c), d), f), i), j) pontok].

[45] terhelt1 terhelt 2019. február 3. napján éjszakai órákban szándékosan szénát, szalmát és száraz növényzetet gyűjtött meg, melyek kivétel nélkül könnyen begyulladó és jól égő dolgok, és a tüzek oltás hiányában szükségszerűen áterjednek a főépületekre, melyekben sértett1, sértett2, kk. sértett3 és kk. sértett4 (I/A tényállás), sértett5, sértett5né, sértett6, sértett7, sértett8 (I/B tényállás), sértett9, sértett10 (I/C tényállás) aludtak.

[46] Az irányadó tényállás szerint a terhelt sértett1 sértettel fennálló konfliktusából fakadó bosszúvágya és sértett5 sértett felé irányuló bosszúvágya okán gyűjtotta meg a ponyvával letakart széna- és szalmabálákat, mivel sértett1 a lányainak meglesése miatt bántalmazta őt, míg sértett5en azért kívánt bosszút állni, mert korábban a terhelt által elkövetett vagyon elleni bűncselekmény miatt feljelentést tett.

[47] Az e sértettek irányába ható bosszúvágyból következik, hogy a terhelti magatartás szándékos volt, továbbá az egyértelműen erkölcsileg elítélendő okból eredt. Ezek alapján helytálló a törvényszéknek aljas indokból elkövetésre vont következtetése (az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat II/3. pont).

[48] A 3/2013. Büntető jogegységi határozat II/4. pontja értelmében különös kegyetlenség fogalma alá tartozik az átlagosat lényegesen meghaladó szenvedéssel járó ölési cselekmény, amilyen például a tűzhalál.

[49] A terhelt a tüzek gyújtásával olyan okfolyamatot indított el, amelyek nem csupán közveszélyt idéztek elő, hanem azok szakszerű és mielőbbi oltás hiányában szükségszerűen idézték volna elő a lakóházakban tartózkodó, alvó tizenegy sértett halálát. Ezt követően a terhelt a helyszínt elhagyta, amiből kizárólag az a következtetés vonható le, hogy a tűzgyújtások eredménye iránt közömbös volt. A megállapított tényállás alapján reálisan nem bizakodhatott abban, hogy az általa gyűjtött tüzek halálos eredményhez nem vezethetnek, azokat időben eloltják, ugyanis az éjszakai órákban történt elkövetés ezt kizárja, amiből pedig az is következik, hogy a három főépületben tartózkodó valamennyi – nyilvánvalóan alvó – személy tűzhalált szenved. Erre tekintettel a különös kegyetlenséggel, több ember sérelmére történt elkövetés is helyt állóan került megállapításra.

[50] A terhelt sértett1 lányainak az életkorával tisztában volt, így tudta, hogy kk. sértett4 a bűncselekmény megvalósításakor még 13. életévét sem töltötte be, amiből következően törvényes a Btk. 160. § i) pontja szerinti minősítő körülmény (tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetés) megállapítása is.

[51] Az éjszakai időpontra tekintettel a terhelt által is tudott tény volt, hogy a sértettek a főépületekben alszanak, következésképpen ennek ideje alatt védekezésre képtelenek. Védekezésre képtelennek kell ugyanis tekinteni, aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére (Bfv.III.352/2024/12., Bfv.III.681/2024/8.), ami a cselekmény Btk. 160. § (2) bekezdés j) pontja szerinti minősítését is megalapozza.

[52] 3. A jogerős ítélet tényállása tartalmazta azt is, hogy sértett1 sértettnek 240.000 forint (I/A tényállás), sértett5nek 2.590.000 forint (I/B tényállás), sértett9 sértettnek 2.000.000 forint (I/C tényállás) kára keletkezett.

[53] A Btk. 371. § (1) bekezdése értelmében, aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

[54] A rongálás a dolog állagának olyan károsodása, amelynek következtében a vagyontárgy értékcsökkenést szenved, a dolog megsemmisítése pedig olyan cselekmény, amelynek eredményeképpen a vagyontárgy eredeti állapotába nem állítható helyre.

[55] Az emberölés, közveszélyokozás és rongálás jogi tárgya eltérő, az emberölés jogi tárgya az emberi élet sérthetetlenségéhez fűződő egyéni és társadalmi érdek, a közveszélyokozásáé a személy- és vagyonbiztonságban megtestesülő közbiztonság, a rongálásé pedig a tulajdonjog.

[56] A bűnkapcsolat az emberölés, a közveszélyokozás, illetve rongálás között esetleges.

[57] Amennyiben a vád nem tartalmazza a rongálás tényállási elemeit, így különösen az okozott kár összegét, a rongálás nem tárgya a vádnak és amiatt a vád e cselekmény tekintetében, ebben a körben elbírálnak, azaz a rongálás külön nem állapítható meg az emberölés és közveszélyokozás mellett (Bfv.II.262/2023/14.).

[58] Ha azonban a jogerős ítéleti tényállás tartalmazza a rongálás tekintetében is az anyagi jog alkalmazása szempontjából releváns tényeket, a rongálás és közveszélyokozás alaki különemű halmazata megállapításának van helye (Bfv.III.193/2024/15.).

[59] Mindezek alapján helytálló a Legfőbb Ügyészség azon álláspontja, hogy mind a vádirati, mind az ítéleti tényállás a rongálás megállapítását megalapozó tényállási elemeket tartalmazza, így a terhelt e bűncselekményt is elkövette, azaz e vonatkozásban törvénysértő a jogerős ítélet minősítése. Ugyanakkor a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a törvénysértő minősítés csak abban az esetben felülvizsgálati ok, ha az egyben törvénysértő büntetés kiszabását is eredményezte, másként megfogalmazva a felülvizsgálati eljárásban csak akkor vezethet a jogerős ítélet megváltoztatásához, ha a kiszabott büntetés ennek következtében törvénysértő.

[60] A kisebb kárt okozó rongálás vétsége 2 évig terjedő szabadságvesztéssel, míg, ha nagyobb rongálás büntette 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A Btk. 459. § (6) bekezdés a) és b) pontja szerint a kár, ötvenezer-egy és ötszázezer forint között kisebb míg ötszázezer-egy és ötmillió forint között nagyobb.

[61] Btk. 81. § (1)-(3) bekezdése szerint bűnhalmazat esetén egy büntetést kell kiszabni. A halmazati büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekményekre megállapított büntetési nemek, illetve büntetési tételek közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni. Ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettő határozott ideig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel felével emelkedik, de nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát.

[62] Így a Legfőbb Ügyészség helytállóan hivatkozott arra, hogy a kiszabott 10 év szabadságvesztés büntetés nem törvénysértő, mivel – önmagában – a minősített emberölés

büntettének büntetési tétele tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ezért a Kúria e vonatkozásban kizárólag a törvénysértő minősítés tényének a megállapítására szorítkozhatott.

[63] **A határozat elvi tartalma**

1. A védő eljárásának és a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésének általános jellegű sérelmezése felülvizsgálatra nem nyújt lehetőséget.

2. Éjszakai órákban olyan gyorsan és jól égő tárgyak bosszúból történő meggyújtása, melyekről a tűz szükségszerűen terjed át a lakóépületekre, és az azokban alvók tűzhalálát eredményezheti, különös kegyetlenséggel, több, védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölés megállapítására alkalmas

3. Az emberölés, közveszélyokozás és rongálás – ha az ítéleti tényállás mindhárom bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megállapítását megalapozó tényeket tartalmazza – egymással alaki különmemű halmazatban áll.

[64] **IV.** Mindezekre tekintettel a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján, a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, ezért az azzal támadott ítéletet hatályában fenntartotta.

[65] A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdése értelmében fellebbezésnek, a 650. § (1) bekezdés b) pontja alapján pedig felülvizsgálatnak nincs helye.

[66] A Be. 652. § (6) bekezdése kimondja, hogy minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be.

[67] A Be. 656. § (4) bekezdése szerint az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. november 25.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Gunyecz Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró